

Shakespeare
Pericles, Tyrus hercege
(Pericles parája)

fordította: Lőrinczi (Lehr) Zsigmond

Szereplők:

Pericles - Antiochus és Simonides szerepében is

Pericles ifjan - Lysimachus szerepében is

Marina, Pericles lánya - Antiochus és Simonides lánya és Diana szerepében is

Dionyza - a kerítőnő szerepében is

Cleon

Helicanus - a dajka és az orvos szerepében is

Thaliard - a gyilkos Leonin és a kerítő Boulton szerepében is

Escanes - matróz, halacska etc.

PERICLES: Rég hallott dalt énekelni,
Sírjából Periclés élve kel ki.
Újkor szülötti!
Ha szívetek egy agg dalán
Gyönyörűséget lel talán:
Akkor szeretném, bárha élnék,
S mint gyertya értetek elégnék. -
Szír Antiochus építette tehát
Székvárosának Antiochiát.
A király megházasodott.
Meghalt a nő s egy leányt hagyott.
Friss, ropogós, vidám,
Kire az ég minden báját halmozá.
Az apa, lángra gyúlva érte,
Elcsábította vérfertőzésre.
Rossz gyermek, ám rosszabb az apja,
A rosszra önvérét ragadja.
De megszokássá lesz a tett
S nem érzik bűnnek bűnüket.
E vétkes hölgy szépségéért
Sok herceg ifjú arra tért,
Megnyerni őt ágyba társnak,
Nászörömökre játszótársnak.
Hogy a lány övé maradjon, apja
Törvényt hoz: aki kéri a leányát,
Meghal, ha meg nem oldja a talányát.

1. szín

IFJÚ PERICLES: Ékes, mint tavasz,
Szolgái gráciák, és amit gondol,
Királya minden tündöklő erénynek!
Ez arc dicső báj könyve, lapjain
Csodás gyönyört, kéjt olvashatni csak.
Bú-baj kitörölve, zord harag
Szelíd szívének társa nem lehet.
- Ki férfivá alkottál s szeretetben
Uralkodol, isten! s keblem vágyra gyújtod,
Hogy ez égi fának ízleljem gyümölcsét,
Vagy meghaljak érte: segítsd
Akaratod rabszolgáját, elnyerni a végtelen üdvöt!

ANTIOCHUS: Pericles herceg...

IFJÚ PERICLES: Ki nagy Antiochus fia lenni óhajt.

ANTIOCHUS: Itt áll a bájos Hesperida-kert,
 Arany gyümölcsű: érintése vészes;
 Halál sárkányai ijesztenek:
 Ez égi arc csodálni késztet,
 Báját, kecsét, csak érdem nyeri el;
 S mert azt állítja szemed: kezéd eléri
 Érdem nélkül is, meghalsz mindenestül.
 Ez egykor ép ily büszke hercegek
 Halovány arccal, némán elbeszélük,
 Hogy hajlékuk nincs, csillagos ég csupán,
 S vértanuk Ámor harcai után;
 S mind ez arc int, hagyd a nagy merényt,
 Nehogy haláltör fogjon meg, szegényt.

IFJÚ PERICLES: Tükör a halál, mely így beszél:
 Életünk lehelet, benne balga bízük.

ANTIOCHUS: Tanácsot megvetsz: olvasd hát talányom.
 Végzésem az, ha meg nem fejtheted,
 Mint ott azoknak, úgy kell vérzened.

LEÁNY: Bár nem vagyok vipera lélek,
 Anyám húából élek;
 Férjet kerestem s feltaláltam
 A férji érzést egy atyában.
 Ő férj, vő és atya;
 Én anya, nő és magzata.
 Hogy lehet ez két lényben mind?
 Oldd meg, avagy haláloed int.

IFJÚ PERICLES: Szép hárfa, érzékid a húrok:
 De idő előtt már felharsant zenéje,
 S csak a pokol lejt ilyen nyers zenére.

ANTIOCHUS: Hozzá ne érh! Időd lejárt!
 Oldd meg a rejtélyt, vagy vár az ítélet.

IFJÚ PERICLES: Király! nem halljuk örömet
 A bűnt, amelyet örömet teszünk.
 S rád hárul éppen éles vád, ha szólok.
 Tudsz már eleget: jobb lesz, fojtsuk el,
 Mi csak rútabb lesz, ha szárnyra kel.

ANTIOCHUS: Tyrus hercege!
 Habár szabályunk szigorú betűje
 - Mert rossz, fonák volt magyarázatod -
 Életed fölött ítelnünk jogot ad:
 Negyven napot még engedek: ha addig
 Titkom' feloldod, kegyünk mutatja,
 Mily örömünket leljük ily fiúban.

IFJÚ PERICLES: Udvariság mint vágy a bűnt befedni,
 Midőn a tett csupa képmutatás.
 Férj vagy s apa egy személyben,

Mert ronda vággyal lányod öleled
És anyja húsát eszi a leány,
Mert mocskot ejtett anyja nyoszolyáján.
Ég veled város!
Hogy fel ne áldozz jó hírednek engem,
Jó lesz e vészből futva menekednem.

ANTIOCHUS: Rejtélyemet megoldta, és ezért
Enyém lesz a feje.
Thaliard! ez méreg, ez arany;
Gyölöljük, Tyrus hercegét: te öld meg.

THALIARD: Uram! Pericles megszökött.

ANTIOCHUS: Meg ne térj, míg azt nem
Jelentheted, Pericles halott.

2. szín

IFJÚ PERICLES: Senki ne zavarjon! - Percnyi nyugtom
Nincs fényes nappal, sem békés éjjel,
E sírban, hol aludni kéne a búnak.
Oly messze a vész, Antiochiában,
S rövid lesz karja, hogy elérjen engem;
De nem vigasztal a vész távola.
A félelem, hogy ez az megesik,
Megnő, s gondná lesz az, hogy meg ne essék.

IFJÚ PERICLES: Helicanus,
Mit látsz tekintetünkben?

HELICANUS: Komor borút, fenséges úr.

IFJÚ PERICLES: Mit tegyek?

HELICANUS: Hordd túrve a bajt, mit magadra vettél.

IFJÚ PERICLES: Figyelj hát: Antiochiába mentem,
Hol, dacolva a halállal,
Egy csoda-hölgyet óhajtok kivívni,
Ki majd utódot szül.
Mindent felülmúlt arca, ám a többi
(Titkot súgok!) mint vérfertőzet undok.
Én fölfedtem; a bűnös atya színleli:
Nem ütni, simogatni vágy, de tudjuk,
Ha zsarnok csókol, üdvös félni akkor.
S félelmem úgy nő, hogy elillanok.
Ha gyanakszik (és nincs benne kétség),
Hogy hallgatózó légnek kibeszéltem,
Hány ifjú herceg vére omlott már,
Hogy rejtve tartsa ágya iszonyát:

Haddal jön majd, hogy múltján gyanúja,
S örvül koholja, hogy megbántottam őt.
S vétkemért - ha ugyan az! - egész nép
Irgalmatlan harc vészét szenved:
Szememből álmot és vért arcaimból
Kiszív: ezernyi kétely emészt.
Hogy álljam útját a közeli *viharnak*.

HELICANUS: Uram, féled Antiochust,
S hiszem, a kényúr méltán is ijeszt,
Ki életedre tör nyílt háborúval,
Vagy fondor árulással. Épp ezért
Utazz el egy időre,
Míg düh-bosszúját elfelejti vagy
Párházak lemetszik élete fonálát.

IFJÚ PERICLES: Elhagylak ím most, Tyrus! utamat
Tarsusba veszem, ott hallok felőled
S leveleidhez tartom magam.

3. szín

THAILARD: Ez itt Tyrus. Ez itt az udvar. Pericles királyt kell meggyilkolnom; ha nem
teszem meg, bizonyos, hogy otthon felakasztanak: veszélyes dolog. Csak
most érzem, mily bölcs fickó volt az, és mily belátó, akit mikor fel-
szólítottak, kérjen a királytól, ami neki tetszik, azt kívánta: egyetlen titkát
se tudassa vele. Volt rá oka: mert ha a király azt parancsolja: légy
gazember! esküd köt, hogy az légy.

HELICANUS: Üdv, Antiochus híve, Thaliard!
Mért? nem tudom, királyi Antiochus
Kegyét veszti urunk;
S mert bántja kétség, bűne mi lehet:
Önmagát fenyíti;
S így most hajósok életét osztja,
Hol minden percben fenyeget halál.

THAILARD: Antiochustól hoztam üzenetet Periclesnek.

HELICANUS: Nincs ok rá, hogy vágyjunk hallani;
Nem minket illet, királyunkat csupán.

THAILLARD: Itt, már látom,
Föl nem kötnek engem.
Hogy távozott, uram kedvére lesz:
Földről menekült, *tengeren* vesz el.

4. szín

- CLEON: Tarsusomban utcaszerte
Gazdagság szórta önmagát;
Nagy büszke tornyok felhőt csókoltak,
S csak bámulattal látta idegen;
Hol férfi, nő oly pompában díszelgett,
Hogy egyik a másiknak tükre lehetett;
Gyönyör volt látni dús telt asztaluk,
Hol nem evés, de vígság volt a cél;
Nyomort lenézve, nőtt a büszkeség:
E szót: segítség, szívből gyűlölték.
De ím az ég
Mit nem tehet! Mily változás! A száj
Mint nem-lakott ház roskad, düledez,
Az íny, melynek két nyárral előbb
Mindig csak újabb inger élve kellett,
Kenyérnek örülne s koldulna érte;
Az anya, aki kisdédét becézve,
Nem lelt elég dús kelmét, ó, a drága
Kedvenc kicsinyt kész most megenni is.
Éhség foga éles: sorsot húz férj s nő,
Melyik haljon meg társa életéért.
Sok eldől,
És akik látják ott az eldőlőket,
Nincs erejük már eltemetni őket.
- DIONYZA: Egy hajóhad tart felénk.
- CLEON: Előre tudtam. Hogy kizsákmányolja
Egy szomszéd nemzet gyászos nyomorunk,
Haddal tömi e bárkák tömegét,
Leverni minket, kik már lent vagyunk.
- DIONYZA: Ettől ne tarts, Cleon, békét hoznak ők,
Mutatja lengő hósín zászlajuk.
- CELEON: Ó, Dionyza, a legszebb látszat leggonoszabb csaló.
- IFJÚ PERICLES: Kormányzó úr! - úgy halljuk, az te vagy -
Hajóink meg ne rémítsék szemed.
Tyrusban hallottuk ínségteket,
S most látjuk itt az utcák pusztulását.
Könnyíteni jöttünk súlyos terheid.
Hajóink telve gabonával kenyérnek.
Szeretet csak, nem várunk imádást,
S hajóink jó fogadtatást.
- CLEON: Ha bárki tőled megtagadja ezt
S csak gondolatban hálátlan irántad:
Nőnk, gyermekünk legyen bár, vagy magunk:
Ég s ember átka üzze őt nyomon!

IFJÚ PERICLES: Vendég leszünk hát, s addig múlatunk,
Amíg fölöttünk zordon csillagunk.

Közjáték

PERICLES: Itt láttatok egy nagy királyt,
Ki megfertőzte magzatát;
S egy jobbat is, nemesebb urat,
Kit szó, tett jámbornak mutat.
A jó király Tarsusban él még,
És tetteinek emlékjeléül
Nevét dicsőítő szobra épül.

Néma-játék

Pericles levelet kap, megmutatja Cleonnak.

Helicanus
Fejedelme vágyát teljesíti,
Őt minden újról értesíti:
Gaz Thaliard, mint tűnt fel
Orgyilkos terveivel,
S hogy már biztonságot nem ad,
Ha Tarsusban tovább marad.
Hallgat reá. Tengerre kel,
Csöndet hol ember ritkán lel.
Ím máris zúgni kezd a szél,
Égzengés fönn, lenn a mély
Mentő lakát űzik-verik,
Hogy végre is rommá törik;
S a jó királyt, ki koldus-árva,
Víz árja partról partra hányja.
Mind veszve, népe, vagyona,
Ő menekült csak egymaga.
Itt ő!

5. szín

IFJÚ PERICLES: Szűnjék a düh, bőségségi csillagok!
Dörgés, eső, szél: emlékezzetek,
Hogy földi ember gyarló rabotok;
Ó, szírtre sújtva, partról partra űzve,
Hullámok élve csak azért hagytak,
Hogy elgondoljam, mily közel halálom.
Legyen elég már zord hatalmatoknak,
Hogy mindenemből kiraboltatok;
S habsírotokból kit kilöktetek,
Egy vágya van: itt békén halni meg.

1. HAL: Hahó! bőr ködmön!
2. HAL: Hé, gyere, vidd a hálókat.
1. HAL: Nos, nem hallod rongyos ülepű!
3. HAL: Parancs, gazd'uram?
1. HAL: Lódulj!
3. HAL: Azokra a szegény emberekre gondoltam, kik épp előttünk süllyedtek el.
1. HAL: Ah, szegény lelkek! Fájt szívemnek, mikor hallottam, mily keservesen jajgattak: segítsünk rajtuk; holott, fájdalom! Magunkon is alig segíthetünk.
3. HAL: Dejszen, gazduram, nem megmondtam én előre, mikor láttam, hogy ugrál, ficáncol a cselle? Azt mondják, félig hal, félig hács? A patvar vigye! Ahányszor csak felbukkannak, már tudom, lesz mosakodás. Csak az nem megy a fejembe, hogy élnek a halak a tengerben?
1. HAL: Hogyan? Hát mint szárazon az emberek: a nagyok megeszik a kicsinyeket. Mint játszik, hempelyeg a cápa maga előtt hajtva nyomorú prédáját, míg végre valamennyit lenyeli egy falatra. Ily cápák, hallom, a szárazon is vannak, kik addig tátognak, míg az egész községet templomostul, tornyostul, harangostul, mindenestül el nem nyelik.
3. HAL: Szerettem volna ott lenni.
2. HAL: Miért?
3. HAL: Ha engem is elnyel, ha egyszer a hasában vagyok oly iszonyú harangozást viszek véghez, hogy addig nyugtot nem talál, míg mindent ki nem ad magából.
- IFJÚ PERICLES: Íme! a tenger uszonyos lakói
Hogy magyarázzák ember gyöngeségeit.
Derék, halászok! Jó napot!
2. HAL: Derék! Ha ily nap tetszik neked, bízvást kivakarhatod magadnak a naptárból, senki se néz utána.
- IFJÚ PERICLES: Láthatjátok, a tenger hányt ki partotokra.
2. HAL: Mily részeg gazember volt az a tenger, hogy téged épp utunkba hányt.
- IFJÚ PERICLES: Kit labdává tett tenger és vihar,
Hogy véle ott a roppant labdatéren
Kedvére játsszék, az esd: irgalom.
Az könyörög, ki nem koldult soha.
2. HAL: Hát halászni tudsz-e?
- IFJÚ PERICLES: Sohasem gyakoroltam.
2. HAL: No akkor, úgyse! Éhen halsz, mert biz itt mai napság semmit se kapni, hacsak halászni nem tudsz utána.
- IFJÚ PERICLES: Mi voltam, elfeledtem; mi vagyok,
Ínség tanít meg fontolóra venni.

Megvett a fagy már; vérem csupa jég,
Segítség!
S ha ezt nem adtok, kérlek, a halottnak
Sírt ássatok: hisz én ember vagyok.

1. HAL: Mit! Halottnak? Isten ments! Tyűh! Itt van egy gúnya: csak vedd fel, burkold be jó melegen magadat. Így la! Ni, mily csinos legény! Jer velünk haza: lesz húsunk ünnepnapokon, halunk böjti időben. Tudod-e, hol vagy? Úgy hát elmondom: e hely Pentapolis és királyunk a jó Simonides.
- IFJÚ PERICLES: Boldog király, mert uralkodásáért a „jó” nevet nyerte alattvalóitól. - Mennyire van ide udvara?
1. HAL: Félnapi járásra lehet. És azt is megmondom, hogy gyönyörű lánya van, ki holnap üli születése napját. Fejedelmek és lovagok gyűltek össze a világ minden részéből, hogy sorompóba lépjenek és megívjanak szerelméért.
- IFJÚ PERICLES: Ha vágyaimmal egyenlő volna szerencsém, örömet lennék én is egyikük.
2. HAL: Segítsen, gazd'uram,! Itt egy hal akadt meg a hálóban: nem akar kijönni. Kinn van valahára, s ihon ni! Rozsdás fegyverzetté változott.
- IFJÚ PERICLES: Páncél? Sors, köszönet! Nem baj hajótörésem,
Mert apám örökét kezemben érzem!
E drága vértet kérem tőletek.
Vezessetek királyotok udvarába,
Ezzel lovagként léphetek fel ott.
1. HAL: Talán bizony a hölgyért akarsz lándzsát törni? Vidd hát!
2. HAL: Jó, hanem aztán el ne feledd, hogy mi húztuk ki e köntöst a tenger a zajló mélységéből. Egy kis honorárium üthetné markunk. El is várom, ha isten fölviszi dolgodat, megemlékezel róla, kitől kaptad.
- IFJÚ PERICLES: Hidd el, meg én.
Vagy diadal lesz részem, vagy még lejjebb bukom.

5. szín

- THAISA: Te az én vendégem s lovagom leszel:
Megkoronázlak diadal-fűzérrel
Királyurává e nap üdvének.
- IFJÚ PERICLES: Nem érdem, inkább jó szerencse volt.
- SIMONIDES: Nevezd akárhogy: e nap tiéd.
Ünnepkirálynő: lányom! ülj ide.
Ez itt helyed.
- IFJÚ PERICLES: Mást jobban illetve.
- SIMONIDES: Ne vonakodj. Ülj le.

IFJÚ PERICLES: Eszmék királya, Zeus, tanúm:
Nem ízlik étel ma: csak rá gondolok.

THAISA: A házasság királyi asszonya
Junó, tanúm: ízetlen minden éték,
Mert őt óhajtja szívem csemegének.

IFJÚ PERICLES: Olyan hasonló e király apámhoz,
Így élt ő is ragyogva; trónját
Mint csillagok, fejedelmek övezték,
Ő volt napjuk, neki hódoltak.
S ím fia mostan éji fénybogár:
Homályban ég, kioltja napsugár.
Királyunk az Idő; Apánk,
S hozzá Sírunk is; nem mit epedünk,
Mit ő akar, azt adja meg nekünk.

SIMONIDES: Oly mélabúsan ül a lovag.
Nem vetted észre, Thaisa?

THAISA: Én, atyám, mi közöm ahhoz?

SIMONIDES: Hogy ittlétét édesebbé tegyük,
Mondd neki, ráköszöntjük e kupát.

THAISA: Atyám, hogy illenék idegen iránt
Ilyen merészség hozzám? Sérelemnek
Venné szavam tán: férfi szemében
A bőkezűen osztó nő szemtelen.

SIMONIDES: Ne ingerelj, tedd parancsodat!
Tudni vágyunk, honnan való
S családját és nevét.

THAISA: Király atyám ivott érted, lovag.

IFJÚ PERICLES: Köszönet érte.

THAISA: Aztán tudni vágná:
Honnan való vagy? Mi neved, családod?

IFJÚ PERICLES: Nevem Pericles, Tyrus volt hazám;
Kaland-keresni indultam világgá;
A vad ár hajóimat elrabolta,
S kivert e partra.

THAISA: Köszönetet mond: Tyrus hercege,
Neve: Pericles,
Hajóit a tenger elrabolta,
S őt e partra lökte.

SIMONIDES: Jöjj csak, lovag. E hölgy
Kifulladásztást kíván.
Azt hallottam kitűnők Tyrus ifjai,
Meg-megforgatni illő mód a nőket,
S a lassú táncban szint oly kitűnőek. *(Tánc)*

6. szín

- HELICANUS: Hidd el, Antiochus vérfertőző volt.
Az istenek már nem tarthatták tovább
Vissza rég gyúlt bosszújuk, melyet
Magára vont ez aljas, szörnyű bűn.
Nagysága polcán, büszke fényében,
Midőn ő és leánya végtelen becsű
Hintóban ültek: az egekből
Tűz támadt s testüket összezsugorította
Undorodásig, s oly nagy volt a bűz,
Hogy kik imádták a trónon ülőket,
Borzasd kezük most eltemetni őket.
- ESCANES: Színig betölti medrét panaszunk,
S most végre tudd meg, medrén túlömöl.
Hadd üdvözljük, hogyha él urunk,
Vagy tudjuk meg, mely tájt boldogít.
Megléljük, ha él;
Gyász öltünk érte, ha meghalt;
S megint szabad lesz választójogunk.
- HELICANUS: Csak még egy évig, kérlek, várjatok,
S tűrjétek távollétét a királynak.

7. szín

- SIMONIDES: Lovag! leköteleztek
Múlt éjjel édes dalaid.
Fülem még nem élvezett
Ily gyönyörű, ily lány harmóniát.
Mester vagy a zenében.
- IFJÚ PERICLES: Nem, jó uram! a legrosszabb tanítvány.
- SIMONIDES: Mi a véleményed lányomról, lovag?
- IFJÚ PERICLES: A legerényesebb hercegnő leányod.
- SIMONIDES: És szép is, ugye?
- IFJÚ PERICLES: Mint nyári szép nap.
- SIMONIDES: Uram, leányom tetszését kivívtad,
S mesteréül óhajt, ki őt tanítsad.
- IFJÚ PERICLES: Hogy lehetnék méltó mesterének?
- SIMONIDES: Ő mást hisz.

IFJÚ PERICLES: Mi ez? A tyrusi herceget
Szereti?

SIMONIDES: Sokszor művel balgaságot az ész,
Ha külsőből belsőt ítélni kész.

IFJÚ PERICLES: Ez a király fortélyja csak.
Ó, ne iparkodj törbe csalni, fenség,
Egy jövevény, sorsüldözött herceget,
Ki oly magasra nem tört, hogy leányod
Szeresse, csak készséges tisztelője volt.

SIMONIDES: Hazudsz.

IFJÚ PERICLES: Ha nem király, ki hazugnak hív,
Torkára forrasztanám most szavát.
Én becsületből jöttem udvarodba,
S nem zendülőként uralmad ellen.
Ki oly erényes és szép vagy, jelentsd ki
Bosszús atyádnak, ostromlott-e téged
Valaha e nyelv, s vajon írt-e e kéz
Csak egy szerelmi szócskát is neked?

THAISA: No és ha tetted volna is?

SIMONIDES: Megegyezésem nélkül akarod
Odaadni szíved hajlamát, szerelmét
Egy idegennek? Vagy meghajolsz előttem,
Vagy azonnal férj feleséggé teszek!
Tetszik-e?

THAISA: Ha te szeretsz, igen.

IFJÚ PERICLES: Mint az életemet, s véretem, mely táplálja azt.

SIMONIDES: Együtt éreztek s egyetértetek?

MINDKETTEN: Ha felségednek úgy tetszik, igen.

SIMONIDES: Tetszik bizony! A násszal sietek,
Aztán hamar ágyba veletek.

Közjáték

PERICLES: Hymen a mátkát ágyba vitte,
Hol szüzességét elveszítve,
Leányt fogan.

Néma-játék

Pericles levelet kap, megmutatja Simonidesnek. Aztán a nehézkes Thaisa és Lychorida jönnek. Simonides a levelet megmutatja a lányának: ez örömet nyilvánít.

Ő és Pericles búcsút vesznek. S mind útra kelnek.

Sok zord vadont bejártak ők,
A hű Pericles-keresők.
A ritka kutatásra végül

Hír felel, s Tyrusból
 Simonideshez egy levél fut.
 „Antiochus és lánya halott.”
 Periclesnek Tyrusba kell mennie most.
 Követi viselős neje.
 Neptun vizén a bárka ringva
 Lejt tova;
 De újra vált
 A sors szeszélye: rémes éj
 Oly zivatart zúdít alá, hogy
 A hölgy sikolt, s
 Vajúdni készíti az ijedség.
 A bösz vihart mi követi,
 Önnönmagát hadd tárja ki:
 Én hallgatok.
Hajó e szín.

8. szín

- IFJÚ PERICLES: Szelek királya! verd bilincsbe
 Az eget s poklot mosó hullámokat;
 A siketítő dörgést csillapítsd le!
 Oltsd ki gyors kénsugárid! Lychorida!
 Hogy van királyném? - Vihar, dühödben
 Magadat egészen kiokádni készülsz?
 Lychorida!
- LYCHORIDA: Nézd e teremtet: ifjú még e helyre!
 Esmélne csak, meghalni vágyna.
 Vedd öledbe romját
 Holt hitvesednek.
- IFJÚ PERICLES: Lychorida.
- LYCHORIDA: Csak türelem! Viharnak ne segíts.
 Nézd, hitvesedből ez maradt csak élve,
 E kis leányka: légy ő érte férfi
 S vigasztalódjál!
- IFJÚ PERICLES: Ó ég, mért teszed
 Oly kedvesekké drága adományaid,
 Ha rögtön elveszed?
 Csöndes legyen az életed! hisz nem született még
 Kisded ily ádáz szélvészek között.
 Annyit vesztettél máris, hogy soha
 Mindaz, mit itt lelsz, föl nem ér vele.
- MATRÓZ: Uram, királynődet ki kell vetnünk. A tenger háborog, a szél ordít, s le
 nem nyugszik addig, míg a hajó a halottól meg nincs tisztítva.

IFJÚ PERICLES: Ez csak babona.

MATRÓZ: Bocsánat, uram! de már minálunk itt a tengeren mindeddig megtartották, s mi szívósan ragaszkodunk a szokáshoz. Azért hát csak add ki gyorsan, mert azonnal ki kell vetnünk.

IFJÚ PERICLES: Ahogy tetszik.
Szörnyű gyermekágyad volt, szerettem!
Nincs időm,
Hogy megszentelve juss sírodba, rögtön
Le az iszapba kell vetnem koporsód,
Hol csontjaid emlékére nem égnek
Örök lámpák. Vízhányó cetek
S morajló vízár nyomja tetemed,
Egyszerű kagylók közt.

MATRÓZ: Uram, a hajó odvában van egy jól iszkábált és beszurkolt láda.

PERICLES: Milyen part ez itt?

MATRÓZ: Tarsushoz vagyunk közel.

PERICLES: Tarsus felé hát! Elmegyek Cleonhoz,
Mert lányom Tyrusig nem bírná ki.
Ott hagyom őt gondos ápoló kezek között.
Menj most. Rögtön hozom a testet.

9. szín

CERIMON: E percben
Dobta a tenger e szekrényt a partra.
Mint egy koporsó. Bármilyen súlyos.
Föl kell feszíteni.
Hogy összetartja a szurok!
Fel kell törni. Lassan!
Mily édes illat!
Hatalmas Isten! mi ez? holttest?
Díszruha rajta? bebalzsamozva, dúsan
Ellátva fűszerrel telt zacskókkal;
Még útlevele is:
„Hogy az egész világ tudja,
Ha e láda partra jutna,
Én, Pericles, gyászolom őt,
E kincsénél drágább királynőt.
Ásson sírt neki, ki megtalálja,
Mert király leánya:
Ím e kincsek a díj érte.
S istenektől lesz a bére.”
Mily üde szín! Durvaság volt
Tengerbe dobni.

A halál gyakorta a természetén
Órákig úr! de a rokon tűz ismét
Lángra gyújtja elfojtott erőit.
Tüzet!
Szelíd és mélabús zenét!
Levegőt neki!
Él a királyné!!
Melegség árad belőle; zsibbadása
Öt óra hosszú sem volt. Mint virul fel újra
Élő virággá.
Pillája, égi ékkövek burokja,
Amelyeket Pericles vesztett el,
Fényes aranyló rojtját nyitja már,
S feltűnik a két tiszta vizű gyémánt,
Kétszerte dússá tenni a világot.

THAISA: Ó, hol vagyok, Diana? Mily világ ez?
Hol van Pericles?

10. szín

IFJÚ PERICLES: El kell utaznom, Cleon!
Elmúlt az egy év, s villongó a béke
Tyrusban.

CLEON: Habár sorsod nyíla
Téged halálosan sebez,
Horzsolva minket is érint.

DIONYZA: Édes királynőd, mért nem adta végzet,
Hogy idehozzad.

IFJÚ PERICLES: Bőgjek bár dühöngve, mint a tenger,
Hol királynőm fekszik: a vég egy marad.
Marinát, a tengeren szülöttet,
Szerető szívekre bízom.

CLEON: Irgalmadat e lánykán viszonzozzuk.
Ha hanyagság bűne ér,
Az Ég bosszúja érjen engem s enyéimet.

IFJÚ PERICLES: Hiszem szavad. Lányom nászáig
Olló nem éri soha e haját.
Nemes hölgy, e leányt
Gonddal neveld föl.

DIONYZA: Nekem is van egy;
De nem lesz az előttem kedvesebb,
Mint a tiéd.

11. szín

CERIMON: Levél és néhány drágakő volt
Ládában veled. Ismered ez írást?

THAISA: Férjemé.
Mikor szülésem vártam minden órán,
Hajóra szálltam, jól emlékszem;
De szültem-e ott, nem tudom.
Mivel Periclest nem látom már soha:
A vesta-szüzek öltönyét veszem fel
S többé örülni nem fogok.

Közzjáték

PERICLES: Tyrusba ér Pericles, itten
Öröm fogadja, rendben minden.
Míg Ephesusban a királyné
Papnővé lett. Dianáé.
Figyeljete most Marinára:
Táguló színünk megtalálja
Tarsusban. Zenébe
S könyvekbe Cleon vezette be.
S a nevelés oly bájt ad neki
Hogy a közbámulat célpontul
Őt szemeli ki. De szörny irigység
Gyakran megérdemelt dicsőség romlása.
Marinának vágytársa van,
Cleon lánya, Philotén.
Varjú ez, ki galambbal versenyez,
Melyik fehérebb.
Dyoniza sanda-irigyen,
Bosszút forral Marina ellen.

12. szín

DIONYZA: Esküdre gondolj! megteszed, fogadtad:
Csak egy csapás, és meg nem tudja senki.
Ily könnyű munkát nem lelsz a világon
Ily bő haszonnal. Csupa fagy
Lelkiismereted, ne hagyja szerelemre gyúlni
Botor szíved s meg ne puhítson a szájalom.

LEONIN: Meglesz; mégis gyönyörű teremtés.

DIONYZA: Csak annál illőbb istenek közé.

MARINA: Megrablom a föld köntösét, virággal
Szórom be halmod, Lychorida; sárga viola
És kék s bíbor szín és gyűrűvirág
Szőnyegként terüljön sírodon
Míg tart a nyár.

DIONYZA: Marina, mért ily egyedül?
Hogyhogy lányom nincs veled?
Ne eméssze bánat véred: hisz én is
Dajkád vagyok. Add virágaid,
Sétálj Leoninnal, míg nem jön a dagály.

MARINA: Nem fosztalak meg szolgálótól.

DIONYZA: Király atyádat várjuk naponként;
S ha hervadozva lel, megbánja
Hosszú utazását. Férjem és engem,
Gáncsol majd, hogy nem volt
Rád elég gondunk. Édesem, sétálj,
Vidulj fel. Velem ne törődj,
Magam is haza találok.
Leonin, ne feledd, mit mondtam.

MARINA: Nyugat felől fúj a szél?

LEONIN: Délnyugatról.

MARINA: Mikor születtem, északról.

LEONIN: Mikor?

MARINA: Mikor születtem.

LEONIN: Most imádkozz.

MARINA: Mit jelent ez?

LEONIN: Egy kis időt imára engedek:
Imádkozz, ám ne hosszadalmasan,
Hisz isteneknek éles hallásuk van;
S én megfogadtam gyorsan végzek.

MARINA: Mért ölsz meg engem?

LEONIN: Asszonyom parancsa.

MARINA: S ő mért akarná, hogy megöljenek?
Nem emlékszem, hogy valaha is bántottam volna.
Légynek se vétettem, egeret sem öltem,
S megsirattam, ha akaratlanul
Féregre léptem. Hogy bánthattam volna őt?
Mi haszna van belőle, ha meghalok,
S mért veszély rá, hogy élek?
Arcod szelíd, jó szív mosolyog szemedből.
Életemre vágyik úrnőd: lépj közénk
S ments meg.

LEONIN: Eskü köt. Szavam beváltom.

KALÓZ: Megállj, gazember! A hajóra vele!
LEONIN: Elrabolták.
Hogy visszatér, remény nincs. Esküszöm majd:
Meghalt s a vízbe dobtam.
Tán rajta kékük hűtik csak s hajóra
Nem is viszik. Ha itt marad e földön,
A fertőzött lányt nekem kell megölnöm.

13. szín

BOULT: Azt állítod, hogy szűz?
KALÓZ: Az, az.
NŐ: És mi az ára, Boulton?
BOULT: Egy fillért sem tudtam lealkudni ezer aranyból.
NŐ: Rendben. Boulton, jegyezd fel hajának és arcának színét, magasságát és életkorát szüzességének kezességével és kiáltsd ki: aki legtöbbet fizet érte, azé lesz legelőször! Nem volna olcsó dolog ez a szüzesség, ha a férfiak olyanok volnának, mint voltak.
MARINA: Mért is volt oly lassú Leonin?
Mért nem szúrt le mindjárt? Mért beszélt?
S ez a kalóznép mért nem volt vadabb,
Hogy vízbe dobtak volna, anyám keresni?
NŐ: Szépségem, mit siratsz?
MARINA: Hogy szép vagyok.
NŐ: Az igaz! A kezembe kerültél: itt fogsz még csak élni!
MARINA: Annál nagyobb baj, hogy el nem ért
A gyilkos kéz, amely halálra szánt.
NŐ: Úgy bizony: örömben fogsz élni.
MARINA: Nem én.
NŐ: De bizony és meg fogsz kószolni mindennemű úri embereket. Mi? Bedugod a füled?
MARINA: Asszony vagy te?
NŐ: Mért, mi volnék?
MARINA: Becsületes asszony, vagy nem is asszony.
MADAME: Biz Isten! megkorbácsollak libácskám! Már látom, meggyűlik veled a bajom. Bolondos csemete vagy; úgy kell hajlanod, ahogy én akarom.
MARINA: Az istenek oltalmazzanak!

MADAME: Az isteneknek tetszése, hogy férfiak oltalmazzanak, férfiak vigasztaljanak, férfiak tápláljanak, férfiak felbizgassanak. Na, kikiáltottad a piacon?

BOULT: Csaknem annyiszor, ahány a haja szála. Úgy hallgattak rám, mintha apjuk végrendeletét hallgatták volna. Egy spanyolnak annyira folyt érte a nyála, hogy csupán a leírással ágyba feküdt.

NŐ: Csak jöjjön. Rád nagy szerencse vár. Jól jegyezd meg: tettetned szükséges magadat, mintha félénken tennéd azt, amit szívesen végzel; mintha megvetnéd a hasznot, hol legtöbb a nyereség. Sírní azon, hogy úgy élsz, ahogy élsz, szájalomra indítja imádóidat; és ritkán, de mégis, e szájalom jó véleményét hoz létre felőled, és e vélemény tiszta merő nyereséget.

MARINA: Nem értelek.

BOULT: Vedd őt munkába, fiatalasszony. Ezeket az elpirulásokat valami módon el kell oltani. De ha már a pecsenyét kialkudtam...

NŐ: Le is vágatsz majd egy falatot a nyársról.

BOULT: Vághatok?

NŐ: Ki tagadná meg?

MARINA: Míg a tűz izzó, víz mély, tör hegyes még: Oldatlan addig övem: a szüzesség. Segéld, Diana, szándokom.

NŐ: Mi közünk nekünk Dianához?

14. szín

DIONYZA: Eh, megbomoltál? Tehetjük meg nem tetté?

CLEON: Oh, Dionyza! ily gyilkos merénnyt Nem látott még se nap, se hold soha.

DIONYZA: Úgy látom, újra gyermekké leszel.

CLEON: Volnék a roppant mindenség ura,
Meg nem tetté tenni ezt a bűnt: odaadnám!
Gaz Leonin!
Mégmérgezted őt is. Mit felelsz, ha majd Nemes Pericles kéri gyermekét?

DIONYZA: Meghalt. A dajkák párkák nem lehetnek,
Hogy fölneveljék, s megtartsák örökre.
Azt mondom, éjjel halt meg. Hol a cáf?
Hacsak magad te jámbor bambaként
Becsületesség pusztá nevéért
Ki nem kiáltod: „gazság ölte meg!”

CLEON: Eredj, eredj! Bizony az ég alatt
Mindannyi bűn közt istenek előtt
Ez legutáltabb.

DIONYZA: Azt hiszed, hogy az apró
Ökörszemek mind elrepülnek innen,
Kitárni titkunk Pericles előtt.
Te tudod csak, hogy halt meg, s nem is
Tudhatja más, mert Leonin nem él. -
Csúffá tette ő lányomat, közte s a
Szerencse közt állt; rá nem nézett senki;
Marina arcán csüggték, s a miénk
Fitymálva élt, mint szolgáló, ki még egy
„Jó napot”-ra sem méltó. Ez szívemet marta,
S tettem iszonynak tetszik bár előtted,
Ki tengermeked gyűlölöd: de nékem
Úgy rémlík, e tett üdvös vállalat
Egyetlen lányunk kedvéért.

CLEON: Az ég
Legyen irgalmas!

Dionyza Azután Pericles.
Mit szólhat ő? Koporsója után
Zokogva mentünk, s gyászolunk ma is;
Emléke készül és a sírirat
Fényes arany betűkkel hirdeti
Dicsőítve őt s hű gondunkat is,
Mely azt emelte.

CLEON: Hárpia!
Ki angyal arccal csalod azt, akit
Saskörmeiddel megmarkolni törsz.

DIONYZA: S te botorul az ég előtt emelsz
Panaszt: a tél minden legyet megöl!
S mégis, tudom, szavam parancs neked.

Közzjáték

PERICLES: Mérföldek tűnnek, száll idő velünk,
Kagyló-teknőben tengerárt szelünk,
Bejárván annyi népet, földeket,
Hogy fogva tartsuk képzeletteket.
Bocsánatot, s ne tudjátok be vétkül,
Hogy bármi földön, hol színünk felépül,
Csak egy nyelv hangzik. Én, ki az események
Hézagait betöltöm, hadd kísérlek
Mesénk lépcsőin át. Tyrus királya
Ismét a csalfa tengert bolygva járja.
Tarsusba ér jó széllel a király,
Hazavinni lányát, ki tova már.

Árnyak gyanánt ők, látom, mint lebegnek:
A szem segítsen most már fületeknek.

Néma-játék

*Egyfelől Pericles jó, másfelől Cleon és Dionyza. Cleon megmutatja Periclesnek Marina sírját.
Erre Pericles jajveszékel, darócba öltözik és nagy felindulásban elmegy.*

Mint rontja a hitet csalóka szín!
Csinált keserv áll a való helyén.
Pericles, akit fájdalom emészt fel,
Sűrű sóhaj közt könnyek özönével,
Elhagyja Tarsust. Esküvel fogadja,
Nem mossa arcát, fűrtit nem nyíratja,
Darócot ölt. Vihar zúdul rá,
Amely naszádját megtépi, dúlja,
És mégis állja. Halld most, Marinának
Kövére milyen sorokat írtak
Gaz Dionyza kezei:
„A legjobb s legszebb itt pihen;
Tyrus urának lánya volt,
Kit zord halálvész letarolt.
Neve Marina, születésekor
Thetis a földből egy részt elsodort;
Félvén a föld hát, hogy végképp előntik,
Egeknek adta át Thetis szülöttét;
Esküt tesz Thetis, hogy dühvel - nem nyugodva -
A sziklapartot ostromolni fogja.”
Legillóbb álca, gazságot befedni:
Szelíden simán hízelegni.
Sírjon Pericles megholt magzataért,
Hadd hordja sorsát, amelyet rá mért
Fortuna asszony: színünk most leánya
Nehéz keservét, sanyarúságát kitárja
Rút helyzetében. Türelem tehát,
S magatok tegyétek Mitylénébe át.

15. szín

KLIENS 1: Hallottál már ilyet?
KLIENS 2: Itt prédikálni istenes életről?
KLIENS 1: Menjünk. Minden bordélytól elment a kedvem. Ne hallgassuk meg a
veszta-szüzek énekét?
KLIENS 2: Most mindenre kész vagyok.

16. szín

- NŐ: Képes megfagyasztani az örökké álló faszú Priapus istent és megsemmisíteni egy egész emberöltőt. Vagy erőszakot alkalmazunk vagy túladunk rajta. Valahányszor a vendégeket kell fogadnia, hogy hivatásunkat üzze: nesze neked! rákezd a maga teketóriáit, fogásait, okoskodásait, imádságait, térdre hullásait, úgy hogy puritánná tenné még az ördögöt is, ha egy csókot akarna tőle kialkudni
- BOULT: Isten engem! erőszakot kell rajta tennem, mert különben elzavarja minden gavallérunkat s pappá teszi minden káromkodónkat. Nagy úr, csavargó mind idetódulna, csak a finnyás rima tenne a kedvükre a látogatóknak.
- LYSIMACHUS: Mi újság? Hogy tucatja a szüzességnek?
- NŐ: Az istenek áldják meg kegyelmességedet.
- LYSIMACHUS: Nos üdvös förtelem! van-e valamid, amivel tisztességes ember érintkezzék és felcserre ne szoruljon.
- NŐ: Van itt egy nálunk; uram, ha ez akarná... nem volt soha még mása Mitylenében.
- LYSIMACHUS: Ha akarná? Hívd hát ide.
- BOULT: Húsa és vére, uram, és fehér és piros; rózsát fogsz látni; rózsza is volna valóban, ha volna...
- LYSIMACHUS: Nos, ugyan mije?
- BOULT: Ah, uram, én tudok szemérmes is lenni.
- NŐ: Itt jön az, ki még nem volt még leszakítva, kezeskedem.
- LYSIMACHUS: Bizisten jó szolgálatot tenne hosszú tengeri út után. Nesze ez neked, hagyjatok magunkra.
- NŐ: Először is jegyezd meg magadnak, hogy ez egy becsületes ember.
- MARINA: Óhajtom annak találni, hogy méltó legyen őt megjegyezni.
- NŐ: Aztán ő e tartomány kormányzója, és ráadásul lekötelezettje is vagyok.
- MARINA: Ha e tartományt kormányozza, természetes, hogy lekötelezettje vagy. De mért lenne ettől becsületes ember, azt nem értem.
- NŐ: Kész vagy-e őt nyájasan fogadni? Teli van arannyal. Uram, még nem tanult bele; némi fáradságodba fog kerülni, míg tetszésed szerint kormányozhatod.
- LYSIMACHUS: Pusztulj! - Nos, szép lány, mióta üződ e mesterséget?
- MARINA: Micsoda mesterséget, uram?
- LYSIMACHUS: Bántás nélkül nem nevezhetem meg.
- MARINA: Mesterségemmel nem bánthat meg engem. Kérlek, nevezd meg.
- LYSIMACHUS: Mióta üződ e mesterséget?

MARINA: Amióta csak emlékezem.

LYSIMACHUS: Oly ifjan adtad rá magad? Rima voltál 4-5 éves korodban?

MARINA: Korábban is már, uram, ha most az vagyok.

LYSIMACHUS: De hiszen ez a ház, ahol laksz azt hirdeti, hogy eladó vagy.

MARINA: Tudod, hogy e ház ilyen áru helye, és mégis idejössz? Úgy hallottam becsületes ember vagy és e város kormányzója.

LYSIMACHUS: Tudatta veled asszonyod, ki vagyok?

MARINA: Ki az én asszonyom?

LYSIMACHUS: Hát ki volna? Ez a fűszedő asszony, aki szégyen s undokság magvát s gyökerét ülteti. Ó, te hallottál valamit hatalmamról, s most nagyra tartod magad, hogy annál buzgóbban törjek utánad. Azonban biztosítlak szép babám, az én tekintélyem nem fog téged látni. Vezess valami titkos helyre.

MARINA: Ha méltóságra születél, mutasd meg!
Ha úgy adták azt, igazold helyesnek
A véleményyt, mely arra méltatott.

LYSIMACHUS: Hogy volt ez? Halljuk! Még több bölcsességet!

MARINA: Mi engem illet,
Én szűz vagyok, bár a mogorva sors
Ez ólba zárt be. Ó, bár az istenek
Kimentenének e rút, szörnyű helyről.

LYSIMACHUS: Nem is álmodtam, hogy így tudsz beszélni.
Ha romlott elmét hoztam volna ide,
Szavadra most megváltozna.
Vedd ezt az aranyat! Járj tiszta utadon,
S adjon erőt az ég!

MARINA: Óvja életed!

LYSIMACHUS: Rólam fölteheted,
Nem rossz szándékkal jöttem: hisz csupán
Ez ablak, ajtó undor már nekem.
Isten veled. Erény példánya vagy,
S neveltetésed, nem kétlem, nemes volt.
Megállj, fogadd el, még ez összeget,
Átok reá, mint tolvaj haljon az,
Ki elrabolná tisztaságodat.
Ha hallasz rólam, csak javadra lesz.

BOULT: Kérem, kegyelmes úr! nekem is egy darabot.

LYSIMACHUS: Kotródj előlem.
Ha házatok e szűz nem támogatná,
Ledőlne s rátok omlana! El innen!

BOULT: Hát ez micsoda? Más módon kell móresre tanítanunk. Semhogy agyas-
kodó szüzességed, mely egy reggelit sem ér a legolcsóbb országban az ég

kárpítja alatt, egy egész háztartást tönkre tegyen: inkább kiheréltetem magam, mint egy vizslát. Előre!

MARINA: Hová akarsz velem?

BOULT: Szüzességedet kell elvennem. Előre!

NŐ: Nos, hogy áll a dolog?

BOULT: Mindig rosszabbul, fiatalasszony. Szent szavakat intézett Lysimachus úrhoz.

NŐ: Ó, szörnyűség!

BOULT: Olyanná teszi a mesterségünket, mintha rossz bűzben állna az istenek arca előtt.

NŐ: Akasztófára vele!

BOULT: A nemes úr úgy bánt volna vele, mint nemes, s midőn ez elbocsátá, oly hideg volt, mint egy hóember; maga is imádságokat mormolt.

NŐ: Vidd őt magaddal; bánj vele kényed-kedved szerint; törd szét szüzessége poharát s tedd a többi hajlékonnyá.

BOULT: Ha még tövisesebb föld volna is, mint amilyen, meg lesz szántva.

MARINA: Hallgassatok meg, istenek!

NŐ: Ni, még könyörög! El vele! Bár sohase lépte volna át küszöböm!

BOULT: Jöszte, hölgyecském!

MARINA: A legkínzottabb ördög a pokolban
Jó hírnevéért nem cserélne veled:
Minden rüpők átkos kapusa vagy,
Aki szipáját tudakozni jó;
Bármely ribanc nép bosszús öklének
Füled kiteve; s olyan ételed,
Mint melyre ráhányt mirigyes tüdő.

BOULT: Hát ugyan mit akarsz? mit tegyek? Háborúba menjek? Hol az ember hét évig szolgálhat egy lába elvesztéséért, s utoljára nincs pénze elég, hogy falábat vegyen magának.

MARINA: Akármit, ó csak ezt ne tedd! Ürítsd ki
A közcsatornát, a gödrök sarát;
Szegődj be bár és szolgálj a bakónál:
Bármelyik is jobb jelen életednél.
Ó, mentsetek ki innen, istenek! -
Vedd ezt az aranyat!
Ha rajtam gazdád nyeréskedni vágy,
Hirdesd ki: táncot, dalt, varrást, szövést
Értek, s oktatást is adni kész vagyok.
Nem kétlem, ilyen népes város ad
Elég tanítványt.
Ha nem, hozz vissza s dobj oda

A legsilányabb csatlósnak bitangul,
 Ki házatokba jár.

BOULT: Ha elhelyezhetlek, megteszem.

MARINA: De ugyebár becsületes nők közé?

BOULT: Hja bizony, ezek között meglehetősen szűk az ismeretségem.

Közjáték

PERICLES: Marina ekképp szabadult.
 Kapott tanítványt, sok előkelőt;
 Pénz, kincs özönlik; ám odaadja
 Gazdájának. Hagyjuk itt el őt,
 S apjára vessük szemünket ismét.
 A tengeren hagytuk. Ott eltűnt,
 Majd a szelek afelé a táj felé űzték,
 Hol lánya él most, s e part közelében
 Horgonyt vetett.
 Meglátja Lysimachus Pericles
 Gyász hajóját.
 Siet az idegenhez.
 A bús királyra forduljon a szem:
 Ez itt az ő hajója.

17. szín

LYSIMACHUS: A partról megpillantottam e szép hajót,
 S jöttem megtudni, hogy hová való.
 Ama városban vagyok kormányzó.

HELICANUS: Uram, hajónk
 Tyrusi, s rajta maga a király,
 Ki senkihez már hónap óta
 Egy szót se szól, s csak annyit eszik,
 Hogy, tartogassa bűjét.

LYSIMACHUS: S mért e meghasonlás?

HELICANUS: Nagyon unalmas volna ismételnem;
 De bűjének kútfeje:
 Hogy elveszített kedves nőt s leányt.

LYSIMACHUS: Nem láthatnám?

HELICANUS: Azt lehet; de
 Mit ér? Nem szól senkihez.

LYSIMACHUS: Azért csak engedd látnom őt.

HELICANUS: Délceg szép alak volt,
Mígnem a balsors őt eddig süllyesztette
Egy vészes éjszakán.

LYSIMACHUS: Tartson meg az ég, király úr.

HELICANUS: Hiába minden, nem beszél veled.

BEOSZTOTT: Él Mitylénében egy leány, uram:
Fogadni mernék, az beszédre bírná.

LYSIMACHUS: Kétség nincs, hogy megbűvölné,
Hangja zenéje s annyi ritka báj,
Megostromolná a süket fület.

HELICANUS: Hiába.

LYSIMACHUS: Nem gyönyörű jelenség?
Ha tudnám biztosan, magas faj ivadéka,
Sose vágnék jobb választásra.
Ha csak egyetlen választ csal belőle
Csodás hatású éneked,
Mindazt a kegyet, mit nyújthat bőkezűség,
Szép hölgy, remélheted e beteg királytól.

MARINA: Mindent megteszek, mi
Tőlem telik, hogy meggyógyítsam őt;
De senki rajtam kívül ne közeledjen hozzá. *(énekel)*

PERICLES: Hmm!

MARINA: Leány vagyok, király!
Ki sose hívta ki a szemeket,
S mégis csodálták, mint az üstököst:
Azt mondja, a kín, melyet túrt, fölér
A te kínoddal.
Bár a kaján sors mélyen ledobott,
Olyan elődeim vannak, kik hatalmas
Királyokkal álltak egy vonalban.
De rokonaim kitépte az idő
És e világ visszaszeszélyei elé vetett.
Arcom ég, s fülemben így susog e láng:
Maradj itt, míg szólni fog.

PERICLES: Sorsom... családja... fényes ősei...
Fölér enyémmel! Így mondtad? Hogyan?

MARINA: Azt mondtam, ha ismered családom,
Oly zord irántam nem leszel talán.

PERICLES: De kérlek vesd reám szemed!
Olyan hasonló; e part szülötte vagy?

MARINA: Nem, nem! Semmi parté;
De azért halandó lénynek születtem.

PERICLES: Könnyet szülök, én kinnal viselős!
 Nőm mása e lány s ilyen lehetett
 Az én lányom: nőm erős szemöldöke,
 Alakja ízről ízre, oly sugár,
 Oly ezüst hangja, s szeme drágakő,
 Dús foglalatban; lépte, mint Junoé...,
 Füleml táplálja s éhem elepeszti,
 Minél tovább szól - Hol laksz?

MARINA: Hol jövevény vagyok csak.

PERICLES: Hol neveltek?

MARINA: Ha elbeszelném életem: megvetendő
 Hazug mesének tűnnék föl neked.

PERICLES: Kérlek, beszélj: e szájból
 Nem jöhet álság: mert hisz, mint a hűség,
 Őszinte arcod, s mintha csak te volnál
 Koronás igazság palotája.
 Beszélj!
 Ha szenvedésed ezredrésze lesz csak
 Enyémnek: úgy te férfi vagy s leányként
 Szenvedtem én. De hisz te Türelem vagy,
 Királyi sírokon, s a Szenvedélyre
 Mosolyogva nézel. Neved?

MARINA: Marina. E nevet
 Hatalmas férfi adta énnekem:
 Király atyám.

PERICLES: Királylány? S neved Marina?
 De vér és hús vagy-e?
 Jár érverésed? Nem vagy tünde lény?
 Lüktet! Hol születél?
 S mért adtak ily nevet: Marina?

MARINA: Mert tengeren születtem.

PERICLES: Tengeren! És anyád?

MARINA: Anyám király lánya volt;
 Meghalt világra jöttöm percében;

PERICLES: Nem lehet. Hisz lányom eltemették...
 Hol neveltek?

MARINA: Apám Tarsusban hagyott.
 Kegyetlen Cleon s gaz neje
 Életemre törtek s már egy latort
 Béreltek is, ki gyilkot ránt,
 Mikor megszabadít egy kalózhajó.
 S idehoztak. Mért sírsz?
 Csalónak gondolsz: nem vagyok az.

Pericles lánya vagyok én.
Ha ugyan él a jó király Pericles.

PERICLES: Helicanus! Ki lehet ő,
Hogy úgy megríkatott?

HELICANUS: Nem tudom;
De Mityléne kormányzója róla
Tisztelve szól csak.

LYSIMACHUS: Honnan származik,
Sohase mondta; Hogyha kérdeztük,
Nyugodtan ült és zokogott.

PERICLES: Helicanus!
Sebet vágj rajtam! illess bármi kinnal,
Nehogy az öröm rám zúgó tengere,
Halandóságom partjait ledöntve,
Édességébe fojtson.
Kit tenger szült, s Tarsusban eltemettek,
Most a tengeren újra meglellek.
Hálát az égnek, olyan hangosan, mint
Ha zeng a menny s ijeszt: ez itt Marina!
Ki isteni tudást mutattál eddig, ha királyném
Nevét tudod: országot örökölsz
S Pericles tőled másik életet.

MARINA: Thaisa volt anyám, ki megszűnt élni,
Mikor élni kezdtem én.

PERICLES: Áldjon meg Isten! Ki ez?

HELICANUS: Mitylénének kormányzója,
Ki meglátogatni jött.

PERICLES: Öllelek!
Gyorsan ruhámat. Külsőm elvadult.
De mily zene? Mily zene!

HELICANUS: Én nem hallok semmit.

PERICLES: Nem? Szférák zenéje: hallgasd csak, Marinám!
Nem halljátok?

LYSIMACHUS: Hallom, királyom. *(Zene)*

PERICLES: Ó, mily mennyei!
Figyelni kényszerít; nehéz álom
Száll szememre. Hagyjatok pihenni. *(Elalszik)*

DIANA: Fel Ephesusba! Ott van templomom:
Oda siess! Áldozz oltáromon!
Ha szűz papnőim egybegyűltek ott,
Beszéld el, hogy vesztetted el nőd.
Búbajban élsz, ha nem hallgatsz szavamra;

De tedd meg, s boldog leszel, ezüst íjamra!
Ébredj! Beszéld el álmod.

18. szín

PERICLES: Diana! Parancsod teljesítve,
Tyrus urának vallom itt magam,
Ki hazámból elriasztva, nőül
Pentapolisban vettem szép Thaisát.
Az óceánon halt meg gyermekágyban
Egy lányt, Marinát szülve.

THAISA: E hang, ez arc!
Te vagy, te vagy... Ó, Pericles, királyom!

PERICLES: Meghal! Segítsetek!

THAISA: Nem szóltál viharról, születés-, halálról?

PERICLES: Holt Thaisa hangja!
Elég már, istenek! e jószág
Múltam keserveit játékká teszi.
Érintve ajkát, óh hadd olvadok szét,
Hogy elenyésszem.
Légy áldva, szűz Diana! álmodért:
Éjente áldozok neked. Thaisa!
E herceg itt leányod jegyese,
Pentapolisban üljön véle nászt.
S most e dísz itt, amely arcomat
Eltorzította, lenyírom.
S mit kés nem ért tíz s négy éven át,
Megszépítem most násznapod díszéül.

* * *

Bár Pericles, a királyné s lányuk,
Kegyetlen sorsa kint fakaszt,
Erényük vészben meg nem ing soha,
Ég védi, és díjuk aranykorona.

Kinek türelmét mindig várva várjuk,
Új üdv tinéktek! Most a színt bezárjuk.